

RECEPCIÓ DE LA COMUNICACIÓ I OPINIÓ PÚBLICA

Curs-2000 -2001. Professor, Jordi Berrio

Propòsit general

Amb aquest programa es pretén de proporcionar una visió general del fenomen social de l'opinió pública i del paper que hi fan els mitjans de comunicació en la seva formació. Es fa èmfasi, doncs, en la seva etapa de formació i definició i, d'una manera especial, en les formes que pren en les societats contemporànies. Les classes seran essencialment d'exposició teòrica, amb alguns debats i comentaris sobre els temes d'actualitat. Se centraran bàsicament a comentar críticament la bibliografia que es qualifica com a fonamental en aquest programa.

Avaluació

Les formes d'avaluació seran diferents segons si els alumnes segueixen regularment les classes o no. En el primer cas es desenvoluparà un o diversos temes prèviament concertats; en el segon, l'examen serà convencional. Els detalls es concretaran a classe oportunament.

PROGRAMA

I

Comunicació i societat.

Opinions individuals i col·lectives. La comunicació pública. Les opinions col·lectives i la democràcia.

L'individu i el grup. Els públics i les masses. Les conductes dels diferents agrupaments socials.

II

El concepte il·lustrat d'opinió pública.

L'esfera privada i el seu desenvolupament. La família burgesa. La formació de l'individu.

L'esfera pública. Esbós històric fins a la constitució de l'esfera pública burgesa. De la publicitat representativa a la publicitat burgesa. El paper de la premsa, les cases de cafè i els salons.

El sistema polític democràtic. Els diferents models de democràcia. El paper de l'opinió pública dins el sistema.

III

El sistema comunicatiu a les societats actuals

Els diferents actors socials i els mitjans de comunicació. El paper dels sectors econòmic, polític i social. El paper dels professionals.

La llibertat de la informació dins una economia de mercat.

L'ofici de periodista: una visió crítica. Les notícies i el tema de l'objectivitat. Selecció, jerarquització i elaboració dels temes.

La influència dels mitjans de comunicació.

IV

L'opinió pública a la societat complexa.

Les transformacions de la societat. El nou individualisme. La desmobilització política dels ciutadans.

L'adveniment del social. Els individus i l'Estat davant de la força del sistema econòmic.

Els partits polítics. Dels partits de masses als de quadres. Reducció del paper dels partits polítics i del Parlament.

El nou espai públic a l'era de les xarxes telemàtiques.

V

Algunes de les visions teòriques més importants.

L'opinió pública reduïda en termes de tecnologia demoscòpica. Del ciutadà opinant a l'elector o al membre d'una mostra representativa. És possible una democràcia directa plebiscitària?

Les tendències emotives que menen els individus a l'adscripció al grup. L'espiral del silenci.

La democràcia deliberativa de Jürgen Habermas. El rearmament de la societat civil. El control del mercat. La transformació democràtica del sistema comunicatiu.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

BERRIO, Jordi (1990) *L'opinió pública i la democràcia*. Barcelona: Editorial Pòrtic.

BERRIO, Jordi (2000) *Comunicar en democràcia. Una visió sobre l'opinió pública*. Bellaterra, Castelló de la Plana, Barcelona, València: Universitat Autònoma de Barcelona. Publicacions de la Universitat Jaume I, Universitat Pompeu Fabra. Universitat de València.

HABERMAS, Jürgen (1990) *Historia i crítica de la opinió pública. La transformació estructural de la vida pública* 2na edició. Barcelona: Gustavo Gili

NOËLLE-NEUMANN, Elisabeth (1995) *La espiral del silencio. Opinió pública: nuestra piel social*. Barcelona: Paidós.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA.

BADIA, Lluís (1992) *De la persuasió a la tematització. Introducció a la comunicació política moderna*. Barcelona: Editorial Pòrtic

NOËLLE-NEUMANN, Elisabeth (1970) *Encuestas en la sociedad de masas*. Madrid: Alianza Editorial.

PRICE, Vicent (1994) *Opinió Pública*. Barcelona: Paidós.

